

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA OULUN AMMATTIKORKEAKOULUN VÄLINEN SOPIMUS KAUDELLE 2017-2020

1. YLEISTÄ

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja ammattikorkeakoulu ovat ammattikorkeakoululain (932/2014) 42 §:n 1 momentin nojalla sopineet ammattikorkeakoulun toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, hallituksen toimintasuunnitelmasta sekä muista eduskunnan ja valtioneuvoston korkeakouluille asettamista strategisista tavoitteista.

2. KORKEAKOULULAITOKSEN YHTEISET TAVOITTEET JA KORKEAKOULUKOHTAISET TOIMENPITEET

Tavoitetila 2025

Suomalainen - nykyistä laadukkaampi, kansainvälisempi, vaikuttavampi ja tehokkaampi - korkeakoululaitos on vuonna 2025 kansainvälisesti kilpailukykyinen, mahdollistaa korkeaan osaamiseen perustuvan suomalaisen yhteiskunnan ja toimintatapojen uudistumisen sekä tuottaa osaamista ja uutta tietoa globaalien, usein monialaisten ongelmien ratkaisemiseen. Korkeakoulut ja tiedelaitokset ottavat toiminnassaan ennakoivasti huomioon toimintaympäristön muutokset, kuten digitalisaation, kansainvälistymisen ja väestökehityksen.

Suomalaiset yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat kansainvälisesti vahvoja ja kilpailukykyisiä toimijoita. Korkeakoululaitos muodostuu korkeatasoisista, vahvuusalueilleen profiloituneista yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. Näiden osaaminen täydentää toisiaan siten, että yhteiskunnan ja työelämän erilaisiin tarpeisiin vastataan. Korkeakoulujen toiminnassa korostuvat sivistystehtävä, yhteiskuntavastuu ja vaikuttavuus, kestävä kehityksen periaatteet, eettinen toimintatapa sekä hyvän tieteellisen käytännön noudattaminen. Laatu on vahvistettu kansainvälistymällä, digitalisaatiota hyödyntämällä sekä toimintaa modernisoimalla. Opintopolkuja on joustavoitettu, tieto on avointa ja infrastruktuurit yhteiskäytössä. Suomeen muodostuu tutkimuksen huipulla toimivia yliopistoja ja kaikissa yliopistoissa on kansainväliselle tasolle yltäviä tutkimusaloja. Ammattikorkeakoulujen soveltava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta tukee entistä vahvemmin koulutusta ja luo edellytyksiä pk-yritysten sekä yksityisen ja julkisen sektorin palvelujen uudistumiselle.

Korkeakoulut ennakoivat ja tukevat yhteiskunnan, kulttuurin ja työelämän uudistumista ja turvaavat tarvittavan korkeakoulutetun työvoiman saatavuuden, ottaen huomioon pienevän nuorisoikäluokan sekä työ- ja elinkeinoelämän ja yhteiskunnan muutosten vaikutukset alakohtaisiin koulutustarpeisiin. Korkeakoulut vahvistavat osaamisellaan eri toimijoita yhdistäviä alue- ja alakohtaisia innovaatio- ja osaamiskeskittymiä. Nämä edistävät alueiden omiin vahvuuksiin ja kilpailuetuihin perustuvaa älykästä erikoistumista sekä uusien kasvualueiden vahvistumista. Samalla hyödynnetään alueiden osaamispotentialia korkeakoulujen toiminnan kehittämisessä.

Korkeakouluyhteisö heijastaa väestön moninaisuutta ja sen toiminnassa toteutuu yhdenvertaisuus ja tasa-arvo.

Korkeakoulut vahvistavat vaikuttavuuttaan erityisesti lisäämällä osaamisen ja tutkimustulosten laajempaa hyödyntämistä, kaupallistamista, osaamisen vientiä, elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia sekä yrittäjyysvalmiuksia ja -edellytyksiä.

Korkeakoulut avaavat laajasti tutkimuksen tuloksia ja kehittävät aktiivisesti uusia toimintamalleja osaamisen siirtämiseksi yhteiskuntaan.

Korkeakoulujen ja opetus- ja kulttuuriministeriön tietojärjestelmät ovat yhteentoimivia. Tietojen ja käsitteiden yhteismitallisuus sekä valtakunnallinen tietovaranto tukevat korkeakoulujen toimintaa ja ministeriön ohjausta.

Korkeakoulut ovat lisänneet kansainvälistä vaikuttavuutta ja näkyvyyttä strategisesti valituilla alueilla hyödyntäen keskinäistä yhteistyötä ja verkottumista. Korkeakoulut hyödyntävät monipuolisesti eurooppalaisen korkeakoulutus- ja tutkimusalueen sekä Team Finland -toiminnan mahdollisuuksia.

Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina

Korkeakoulut jatkavat alakohtaista ja alojen välistä toiminnallista ja rakenteellista kehittämistä osaamisen kokoamiseksi ja epätarkoituksenmukaisten päällekkäisyyksien purkamiseksi. Korkeakoulut profiloituvat, selkeyttävät ja tiivistävät yhteistyötä ja työnjakoa niin keskenään kuin tutkimuslaitosten kanssa koulutuksessa, tutkimuksessa, tukipalveluissa, rakenteissa ja infrastruktuureissa. Syvenevällä yhteistyöllä tuetaan voimavarojen tehokasta käyttöä ja laadun vahvistamista. Kansalliset ja kansainväliset strategiset kumppanuudet vahvistavat korkeakoulujen profiileja. Korkeakoulut keskittävät voimavaroja harvempiin, vaikuttavampiin ja taloudelliselta kantokyvyltään vahvempiin toiminnallisiin yksiköihin. Tämä edellyttää myös poisvalintojen toteuttamista korkeakouluissa.

Ammattikorkeakoulu keskittää toimintaansa kahdelle kampukselle Linnanmaalle ja Kontinkankaalle vuoteen 2020 mennessä. Tässä yhteydessä modernisoidaan oppimis- ja tutkimusympäristöt yhdessä Oulun yliopiston kanssa.

Oulun ammattikorkeakoulu vahvistaa rooliaan Oulun Innovaatioallianssissa ja tähän kytkeytyvässä yritys yhteistyössä alueen kilpailukyvyyn ja elinvoimaisuuden vahvistamiseksi. Ammattikorkeakoulu kehittää paikallisten koulutus- ja tutkimusyksiköiden sekä Life Sciences -alan yritysten kanssa bioalan, terveystieteiden ja ICT-osaamisen verkottunutta OuluHealth -osaamiskeskittymää. Tavoitteena on tutkimuksen, koulutuksen, yritysten ja julkisen hallinnon tiivis paikallinen yhteistyö, voimavarojen kokoaminen ja rahoitus pohjan laajentaminen.

Ammattikorkeakoulut (Centria, Diak, KAMK, Lapin AMK, OAMK) laativat yhteistyössä alueen yliopistojen (OY, LY) ja innovaatiojärjestelmän toimijoiden kanssa suuntaviivat Pohjois-Suomen korkeakoulujen vaikuttavuuden ja alueen elinvoimaisuuden vahvistamiseksi vuoden 2017 aikana. Tavoitteena on tutkimuksen, koulutuksen, yritysten ja julkisen hallinnon tiivistyvä alueellinen yhteistyö ja voimavarojen kokoaminen.

Oamk ja Oulun yliopisto jatkavat jo aiemmin raportoidulla tavalla yhteistyön syventämistä.

Oamkin toiminnot sosiaali- ja terveystieteiden sekä Oulun keskustassa jatkavaa Oulu GameLab-toimintaa lukuun ottamatta siirtyvät ennen lukuvuoden 2020-21 alkua Linnanmaan kampukselle. Muuton myötä kampuksella toteutuvat laboratoriotilat muodostavat jatkossa yhteisen toiminnallisen kokonaisuuden Oulun yliopiston vastaavien tilojen kanssa. Tämä koskee erityisesti rakennus-, lvi-, kone-, auto-, sähkö-, automaatio- ja energia alojen laboratorioita. Oamk toteuttaa uusiin laboratoriotiloihin merkittävät laite- ja tutkimusympäristöinvestoinnit, jotka rahoitetaan pääosin EAKR-rahoituksella täydennettynä Oulun kaupungin, yritysten ja Oamkin omalla rahoitusosauudella. Yhteensä näiden suuruus on tämänhetkisten päätösten perusteella yli neljä miljoonaa euroa.

Linnamaan lisäksi pääosin Kontinkankaalla toimivia sosiaali- ja terveystalouden tiloja uudistetaan lähivuosina. Tässä yhteydessä tarkastellaan myös Kontinkankaan alueen toimijoiden (Oamk, Oulun yliopisto, Oulun kaupunki, PPSH ja Osao) yhteisten oppimis-, laboratorio- ja testausympäristöjen laajentamista ja kehittämistä.

Ammattikorkeakoulu ja yliopisto käynnistivät joulukuussa 2018 työryhmätyöskentelyn, jossa tarkastellaan eri palvelujen yhteistyön ja mahdollisten yhdistämisten edellyttämiä toimia. Työryhmiin osallistuu laajasti palveluissa toimivia henkilöitä. Tarkastelussa on mm. opiskelijapalvelut, it-palvelut, tki-palvelut, viestintäpalvelut, talouspalvelut, hr-palvelut ja kirjastot. Toimintaa ohjaa kummankin korkeakoulun johdosta muodostettu ohjausryhmä (rehtorit, vararehtorit ja hallintojohtajat). Työryhmät raportoivat tuloksista ohjausryhmälle toukokuussa, minkä jälkeen sovitaan jatkotoimista ja niiden edellyttämistä hallituskäsittelystä ja mahdollisista yt-menettelyistä. Viimeksi mainittu tulee ajankohtaiseksi, mikäli työryhmien tulosten pohjalta pohditaan henkilöstön siirtoja korkeakoulusta toiseen tai muita oleellisia muutoksia työtehtäviin. Palvelujen uudelleen organisointi ei tämänhetkisen käsityksen mukaan aiheuta henkilöstön vähentämistarpeita.

Yhteisten laboratorio- ja tutkimusympäristöjen lisäksi koulutusyhteistyötä on viety eteenpäin tapauskohtaisesti (esimerkiksi rakennusala ja sosiaali- ja terveystaloudella). Laajamittainen korkeakoulujen koko tarjontaa koskeva opintopolku- ja mahdollinen muu koulutusyhteistyötarkastelu käynnistetään viimeistään vuoden 2020 aikana. Oamkin erityisenä haasteena on Linnanmaalle tapahtuvan muuton onnistunut toteuttaminen. Muuttoon liittyy laajoja toiminnallisia muutoksia (mm. monikäyttötilojen yhteiskäyttö, atk-luokista luopuminen), jotka vaativat merkittävästi suunnitteluresurssia myös koulutuksessa. Tämän vuoksi on tarkoituksenmukaista vaiheistaa kehittämistä siten, että kuhunkin vaiheeseen voidaan osoittaa riittävä resurssi.

Merkittävänä uutena yhteistyöavauksena amk ja yliopisto ovat muodostaneet University Innovation Center -nimisen (UIC) toiminnon, joka tarjoaa IPR- ja liiketoiminnan kehittämispalvelua erityisesti kasvupotentiaalia omaavalle korkeakoulujen tki-toiminnasta syntyvälle liiketoiminnalle ja muodostaa selkeän rajapinnan yritysten ja korkeakoulujen tki-toiminnan välille. Tavoitteena on kasvattaa oleellisesti tki-toiminnasta syntyvää kasvuyritystoimintaa. (Oulun yliopisto ja ammattikorkeakoulu käyttävät kuluvan vuosikymmenen aikana yhteensä noin miljardi euroa tki-toimintaan, joten potentiaalia korkeakoululähtöisen liiketoiminnan kasvattamiselle mitä ilmeisimmin on.)

UIC on juuri käynnistämässä toimintaansa yliopiston tiloissa Linnanmaalla. Ensimmäisessä vaiheessa siinä on kymmenen työntekijää, joista kolme on Oamkista. Jatkossa samaan kokonaisuuteen on tarkoitus liittää OIA-POC (proof-of-concept) -rahaston toimintaa. Myös Oulun kaupungin elinkeinolaitos (Business Oulu) sijoittaa todennäköisesti yhden henkilön UIC:n tiloihin.

Oamk osallistuu aktiivisesti koko Linnanmaan aluetta koskevaan kehittämistyöhön erityisesti Oulun kaupungin ja Oulun yliopiston kanssa. Tämän työn taustaksi Oulun kaupunki tilasi Rolute HQ:lta konsulttiselvityksen Linnanmaan ja sen lähialueen kehittämisestä. Vastaava selvitys on käynnistynyt Kontinkankaan alueen kehittämisestä. Oamk on mukana molempien selvitysten työstämisessä ja ohjauksessa.

Oulun innovaatioallianssin (OIA) toiminnassa Oulun ammattikorkeakoululla on keskeinen rooli innovaatioekosysteemien toiminnassa ja allianssin johtoryhmätyöskentelyssä. OIA:n viidestä ekosysteemistä

Oamk johtaa ketterän kaupallistamisen toimintoja. OIAN toimijoista Oamkilla on läheistä ja laajaa hankeyhteistyötä erityisesti Oulun yliopiston, VTT:n ja Luonnonvarakeskuksen kanssa. OuluHealth-ekosysteemissä Oamk vastaa OuluHealth labs-nimisen testaus- ja tuotekehitysympäristön (<http://ouluhealth.fi/labs/>) simulointikononaisuudesta (<http://ouluhealth.fi/labs/oamk-simlab-products/>).

Simulointiympäristöjen kehitystyön taustalla on Business Oulun hallinnoima AIKO-rahoituksella toteutettu hanke, jossa on tuoteistettu Oulun alueen tuotekehitysalustoja. Oamkissa on tuoteistettu health-alan simulaatioympäristöjen lisäksi mm. painettavan elektroniikan (<https://www.oamk.fi/fi/palvelut-ja-yhteistyo/laboratoriot/prinlab/>) ja kemian, biotekniikan sekä energia- ja ympäristöalan laboratoriot (<https://www.oamk.fi/fi/palvelut-ja-yhteistyo/laboratoriot/kemian-biotekniikan-seka-energia-ja-ymparistoalan-laboratoriot/>). Tavoitteena on lisätä ATT:n periaatteiden mukaisesti julkisesti rahoitettujen tuotekehitysympäristöjen saavutettavuutta.

Pohjois-Suomen korkeakoulujen yhteistyömallin osalta ei ole tapahtunut merkittävää muutosta aiemmin raportoituun tilanteeseen. Pohjois-Suomen korkeakoulut sijaitsevat laajalla maantieteellisellä alueella ja ovat kukin oman seutukuntansa keskeisiä kehittäjiä. Oamkissa nähdään maantieteelliseen sijaintiin perustuvan yhteistyön kehittämistä tärkeämpänä toiminnallisen yhteistyön kehittäminen alueiden osaamistarpeiden perusteella.

Laadukkaasta koulutuksesta nopeammin työelämään

Korkeakoulut nostavat koulutuksen laatua uudistamalla koulutussisältöjä, opetusmenetelmiä, oppimisympäristöjä ja opettajien osaamista sekä lisäämällä yhteistyötä. Korkeakoulut hyödyntävät digitalisaation tuomia mahdollisuuksia täysimääräisesti. Korkeakoulut kehittävät opiskelijavalintoja, hyväksilukumenettelyjä ja tutkintoja niin, että kansallinen ja kansainvälinen liikkuvuus lisääntyy. Korkeakoulut luopuvat pääsääntöisesti siltaopinnoista.

Korkeakoulut hyödyntävät toisen asteen tutkintoja opiskelijavalinnassa nykyistä enemmän ja luopuvat pitkäkestoisesta valmistautumista edellyttävistä pääsykokeista. Korkeakoulut lisäävät yhteistyötään toisen asteen koulutuksen järjestäjien kanssa korkeakouluopintoihin siirtymisen nopeuttamiseksi. Valintamenettelyjä kehitetään alakohtaisessa yhteistyössä. Ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittavien osuutta uusista opiskelijoista kasvatetaan hyödyntämällä paikkojen varaamismahdollisuutta ensikertaisille hakijoille ja kehittämällä siirto-opiskelijoiden valintaa.

Korkeakoulut tukevat mahdollisuuksien tasa-arvoa ja edistävät tutkintojen suorittamista tavoiteajassa kaikilla tutkintotasoilla. Korkeakoulut lisäävät joustavia opiskelumahdollisuuksia sekä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamista. Korkeakoulut monipuolistavat opiskelijoiden ohjausta ja lisäävät yhteistyötä työelämän kanssa. Toimivat ura- ja rekrytointipalvelut tukevat nopeaa valmistumista ja työllistymistä. Korkeakoulut ottavat käyttöönsä valtakunnallisen uraseurannan.

Korkeakoulut ottavat vastuuta maahanmuuttajien osaamisen ja koulutustarpeiden tunnistamisesta sekä työllistymisen edellytysten parantamisesta.

Oulun ammattikorkeakoulu ottaa vuoteen 2018 mennessä käyttöön opiskelijavalinnan, joka ei edellytä hakijalta pitkää valmistautumista. Ammattikorkeakoulu hyödyntää ammatillisen toisen asteen tutkintotodistuksia ja ylioppilastutkintotodistuksia opiskelijavalinnoissa. Ammattikorkeakoulu lisää ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittamaan valittujen osuutta kaikista uusista opiskelijoista. Vuonna 2020 ammattikorkeakouluun perustutkintoa

suorittamaan valituista opiskelijoista vähintään 80 % on aidosti ensimmäistä kertaa korkeakouluun hyväksytyjä.

Ammattikorkeakoulussa on käytössä yhteiset, toisen asteen ja Oulun yliopiston kanssa toimivat väyläopinnot työelämän siirtymisen nopeuttamiseksi jokaisella uuden luokituksen mukaisella koulutusosalalla vähintään kahdessa tutkinto-ohjelmassa vuoteen 2019 mennessä.

Oulun ammattikorkeakoulu kehittää yhteistyössä alueen eri oppilaitosten kanssa opetusta, oppimisympäristöjä ja yhteistä opintotarjontaa.

Ammattikorkeakoulun kaikissa tutkinto-ohjelmissa vähintään puolet opinnoista toteutetaan monimuoto-opintoina sopimuskauden loppuun mennessä.

Ammattikorkeakoulu tarjoaa opettajankoulutuksen osaamistaan ammattikorkeakoulujen pedagogiseen kehittämistyöhön sekä opettajien digipedagogiikan osaamisen vahvistamiseen.

Oulun ammattikorkeakoulu suunnittelee ja toteuttaa yhteistä opintotarjontaa sekä koulutusvientiä muiden ammatillisten opettajankoulutusta antavien ammattikorkeakoulujen kanssa.

Ammattikorkeakoulu toimii yhtenä korkeakouluista, jotka neuvovat ja ohjaavat maahanmuuttajia korkeakoulutukseen ja työelämään.

Oamk on opiskelijavalinnoissa sitoutunut valtakunnallisiin linjauksiin. Vuonna 2020 perustutkintoon valittavista opiskelijoista 80 % on ensimmäistä kertaa korkeakouluun hyväksytyjä. Syksystä 2019 lähtien olemme mukana sähköisessä valintakoejärjestelmässä. Hakijoilta ei edellytetä pitkää valmentautumista missään hakukohteessa. Syksyllä 2018 Oamkissa amk-tutkintokoulutuksessa aloittaneiden keskimääräinen ikä on yli kaksi vuotta alhaisempi kuin syksyllä 2016 aloittaneilla.

Koulutuksen kehittämisen keskeisinä tekijöinä Oamk näkee osaamisperustaisen koulutustarjonnan luomisen ja digipedagogiikan hyödyntämisen. Kummankin kehittämisessä hyödynnämme ammatillisen opettajakorkeakoulun osaamista. Monimuodon osalta keskeinen tavoite on kaikkien opintojen monimuotoistaminen, jolloin erillisille hakujonoille toteutettavien erillisten opintojen asemasta opiskelijoille tarjotaan eri aikoina ja eri elämäntilanteissa mahdollisuus joustaviin opiskeluratkaisuihin riippumatta siitä, mitä jonoa pitkin he opiskelijoiksi ovat tulleet.

Pedagogiikkaa tukemaan Oamk on uudistanut käytännössä kaikki sähköiset järjestelmät. Siirryimme yhtenä ensimmäisistä korkeakouluista Peppi-järjestelmään. Oamkin eKampuksen ohjaamana on rakennettu yhtenäinen moodle-alusta, jota hyödynnetään täysimääräisesti yamk-tutkintokoulutuksessa, sekä kehitetty sähköistä exam-tenttijärjestelmää. Viimeisen vuoden aikana on valmistauduttu uudenlaiseen toimintamalliin, jossa vaativiakin ammattiohjelmistoja voidaan käyttää omilta mobiililaitteilta virtuaalipalvelimilta. Näitä hyödynnetään vahvasti vuodesta 2020 alkaen Linnanmaan kampuksella.

Opintopolkuyhteistyötä on jatkettu erityisesti toisen asteen ammatillisen koulutuksen (Osao) kanssa suunnittelemalla yhdessä toisen opiskelijoille soveltuvaa tarjontaa, jonka suoritukset voidaan myöhemmin hyväksilukea osaksi amk-tutkinto-opintoja. Lukiokoulutuksen kanssa on käynnistymässä vastaavanlainen valmistelu. Kuten aiemmin jo todettiin, Oulun yliopiston kanssa väyläopintojen laajamittainen kehitystyö on tarkoitus käynnistää viimeistään vuoden 2020 aikana.

Ammatillinen opettajakorkeakoulu on kuluneella kaudella edistänyt korkeakouluopetuksen laadun kehittämistä hankkeissa, joista laajimpia ovat Amkista uralle, Toteemi ja Kope. Kehittämistoimet ovat valtakunnallisia kattaen sekä yliopistot että ammattikorkeakoulut. Toiminnassa on tällä hetkellä mm. urasuunnittelun edistämistä, tietojen keruuta, korkeakouluopettajien vertaismentorointia, hyvien käytäntöjen webinaareja, korkeakoulupedagogisten yhteisjulkaisujen ja oppimateriaalien laatimista ja korkeakoulujen välisen verkostoitumisen edistämistä sekä valtakunnallisella että alueellisella tasolla. Pohjoisten korkeakoulujen opetusta edistämään on perustettu Peda pohjoinen -verkosto (Lay, Lapin amk, Oamk, OY, Centria, Kamk, Diak, UEF ja Savonia), joka on toiminnassa jo toista vuottaan ja samanlaisista muista alueellisista verkostoista keskustellaan parasta aikaa. Korkeakoulupedagogisesta oppimateriaalista kannattaa mainita erityisesti korkeakoulupedagoginen osaamismerkki, joka on valmisteilla ja saadaan testikäyttöön syksyllä 2019.

SIMHE-vastuukorkeakouluna Oamk on lukuvuonna 2018-19 hionut toimintamallinsa maahanmuuttajien neuvomiseksi ja ohjaamiseksi korkeakoulutukseen ja työelämään. Oamk on toiminut koordinoivana korkeakouluna koko Pohjois-Suomelle rakentaen maahanmuuttajien kanssa toimivien tahojen verkostoyhteistyön, jossa markkinoinut SIMHE-vastuukorkeakoulutoimintaa. Neuvominen ja ohjaaminen on huomattavasti laajentunut lukuisien SIMHE-sateenvarjon alla toimivien hankkeiden kehittämistoimintoihin sekä täysin omalla rahoituksella toteutettaviin valmentaviin koulutuksiin. Osa korkeakoulukelpoisiin maahanmuuttajiin kohdistuvista hankkeista on toteutuksessa myös ESR-rahoituksella.

Oamk kehittää kansainvälistä toimintaa toteuttamalla liikkuvuutta aiempaa strategisemmin valittuihin kohteisiin. Maaliskuussa 2019 allekirjoitettiin Oamkin viides kaksoistutkintosopimus Technische Hochschule Ulmin kanssa ja järjestettiin kansainvälinen opettaja- ja henkilöstöviikko, johon osallistui 139 vieraista 65 korkeakoulusta 22 maasta. Tämän yhteydessä toteutettiin rehtoritapaaminen viiden strategisesti merkittävän yhteistyökorkeakoulun kanssa (Hochschule Neu-Ulm, Artevelde University College Ghent, Hanze University of Applied Sciences ja FH St. Pölten). Tapaamisessa sovittiin yhteistyön tiivistämisestä ja verkoston laajentamisesta "Sustainable Cities" -teeman alla.

Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia

Korkeakoulut tukevat uusia lupaavia tutkimusaloja sekä kansainvälisen huipun tuntumassa kehittyviä tutkimussuuntia. Korkeakoulut ovat sitoutuneet avoimeen toimintakulttuuriin ja avoimen tieteen käytänteisiin kaikilla organisaation tasoilla. Korkeakoulut tukevat kansallisen osaamispääoman kasvua mm. avoimen tieteen ja tutkimuksen sekä käyttäjälähtöisen kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toimenpitein.

Korkeakoulut kehittävät tutkimuslaitosten sekä muun työ- ja elinkeinoelämän kanssa pitkäjänteisesti yhteisiä tutkimusympäristöjä, joilla on edellytykset menestyä kansainvälisessä ja monitieteisessä toimintaympäristössä. Korkeakoulut vahvistavat tutkimuslaitos- ja työelämäyhteistyötä ja kokoavat sitä tukevaa osaamistaan sekä kehittävät toimintatapojaan tutkimustulosten ja innovaatioiden kaupallistamiseksi.

Korkeakoulut kokoavat tutkimusrahoitusasiantuntemustaan sekä kehittävät toimintatapojaan ja keskinäistä yhteistyötään siten, että niillä on paremmat edellytykset hankkia laadullisesti kilpailtua, täydentävää rahoitusta strategiansa ja profiilinsa mukaiseen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyöhön sekä taiteelliseen toimintaan.

Oulun ammattikorkeakoulu syventää kansainvälistä TKI-yhteistyötä erityisesti pitkäaikaisten strategisten kumppanien Fontys University of Applied Sciences ja Artes Plantijn Hogeschool kanssa.

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa varmistetaan kytkentä ammattikorkeakoulun strategiaa tukevaan TKI-toimintaan.

Ammattikorkeakoulun koko henkilöstön TKI-osaamista syvennetään tiiviissä vuorovaikutuksessa muiden korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja elinkeinoelämän kanssa.

Ammattikorkeakoulun avoimen tieteen ja tutkimuksen toimintatapa nousee sopimuskauden aikana tasolle neljä.

Ulkoisella rahalla mitattu tki-toiminnan volyymi on Oamkissa voimakkaassa kasvussa ja lähestyy kuluvana vuotena kahdeksaa miljoonaa euroa. Hanketoiminnan kokonaisvolyyminä ennakoitaan 11,5 miljoonaa euroa. Merkittävä osa tästä kohdistuu aiemmin kuvatulla tavalla laboratorioympäristöjen kehittämiseen. Suurimpana yksittäisenä kohteena on sähköisten kulkuneuvojen ja työkalujen kehitys- ja testausympäristö, jota Oulun yliopisto ja Osao täydentävät omilla ympäristöillään.

Uutena avauksena Oamk on vahvistanut osallistumistaan Oulun yliopiston vetämään 6Genesis-lippulaivaohjelmaan. Tätä kirjoitettaessa Oamkissa on käynnistymässä kaksi Business Finlandin rahoittamaa lippulaivaohjelman vertikaalihanketta (sovelluskehitystä) ja kolmannesta on rahoitushakemus käsittelyssä. Tähän aihepiiriin kytkeytyen Oamk vetää yhtä EU:n Arcti Drone Lab Digital Hubia. Tämän tyyppisen uuden avauksen rahoittaminen on osoittautunut kuitenkin verraten haasteelliseksi, kun emme ole emme ole saaneet toiminnan ylösajoon profilointi- tms. valmistelurahoituksia. Näitä on haettu mm. aluerahoittajalta ja OKM:ltä. Sovelluskehitysrachaa sen sijaan tuntuu olevan jaossa, mutta näihin mukaan meneminen on haastavaa ilman riittävää osaamis pohjaa ja infrastruktuuria. Tämä koskee etenkin droonien soveltamista, mutta osaltaan myös 5g/6g-osaamista, jonka pohjalle Oulun alueen teollisuus ja yritystoiminta monelta osin rakentuu.

Kuuluvan raportointijakson aikana Oamk on solminut yhteistyösopimuksen Luonnonvarakeskuksen (LUKE) kanssa. Tällä hetkellä meillä on yhteisiä hankkeita maatalouden, elintarviketuotannon ja -yrittäjyyden sekä bio- ja kiertotalouden alueilla. Luke-yhteistyötä tarkastellaan vuosittain johtotasolla ja tällä hetkellä se on voimakkaasti syvenemässä.

VTT:n kanssa merkittävin tki-yhteistyö tapahtuu edelleen painettavan elektroniikan alueella PrintoCent-ekosysteemissä. Oamk on kehittänyt erityisesti pk-sektoria palvelevaa kehitystoimintaa ja toteuttaa kansallisesti ja kansainvälisesti rahoitettuja tki-hankkeita sekä pienimuotoisia kehityshankkeita yhdessä sektorin yritysten kanssa. Painettavaa elektroniikka on täydennyskoulutuksen lisäksi tuotu myös opetussuunnitelmiin. Oulun seudulle on syntynyt kymmeniä painettavaa elektroniikkaa hyödyntäviä yrityksiä, jotka työllistävät alan osaajia.

Tki-toiminnan avoimuutta on lisätty tutkimusinfrojen avaamisen lisäksi aktiivisella julkaisutoiminnalla. Viime vuonna julkaisujen määrä oli 643, mikä ylitti noin kahdella sadalla aiempien vuosien keskimääräisen tason.

Kansainvälisessä hanketoiminnassa Oamk tähtää Horisontti-rahoituksiin. Tätä pohjustetaan juuri

käynnistyneellä Oamkin hallinnoimalla EU-osaamisen tason nosto -hankkeella, jossa muina toimijoina ovat Oulun yliopisto, Centria ammattikorkeakoulu ja Oulun kaupunki. Mielenkiintoisen lisähaasteen Horisontti-rahoitukselle tuo Oamkin omistusjärjestely, jonka vuoksi Oulun yliopisto ja Oulun ammattikorkeakoulu eivät voi olla samassa Horisontti-hankkeessa partnereina, koska yliopisto on ammattikorkeakoulun enemmistöomistaja. Tämä siitäkkin huolimatta, että muutoin Oamkin hankkeista rahalla mitattuna noin 40 % on sellaisia, joissa myös yliopisto on mukana.

Korkeakoulu yhteisö voimavarana

Korkeakoulut arvioivat ja kehittävät suunnitelmallisesti johtamista ja asiantuntijatyön edellytyksiä kaikilla organisaatiotasoilla. Korkeakoulut toteuttavat hyvää ja avointa henkilöstöpolitiikkaa sekä ottavat työhyvinvoinnin tarkastelussa käyttöön yhtenäisen ja vertailukelpoisen työväliseen. Korkeakoulut edistävät tasa-arvoa ja moniarvoisuutta henkilöstöpolitiikassaan sekä perustehtäviensä sisältöjen kehittämisen kautta. Korkeakoulu yhteisöä vahvistetaan henkilöstön osaamista kehittämällä, verkostoitumalla, kansainvälisillä rekrytoinneilla sekä hyödyntämällä opiskelijoiden osaamista. Korkeakoulut ottavat merkittävän roolin toiminta-alueensa kulttuurisen monimuotoisuuden vahvistamisessa.

Korkeakoulut kuulevat ja sitouttavat henkilöstöä ja opiskelijoita johtamis-, organisaatio- tai muiden uudistusten varhaisessa vaiheessa siten, että korkeakoulu yhteisön jäsenet voivat vaikuttaa ja ottaa vastuuta muutoksista. Korkeakoulut hyödyntävät opiskelija- ja henkilöstöpalautejärjestelmiä sekä digitalisaation mahdollisuuksia toimintakulttuurin ja käytäntöjen kehittämisessä.

Oulun ammattikorkeakoulu seuraa korkeakoulun strategiaan, tavoitteisiin ja arvoihin perustuvia keskeisiä kehittämisalueita kuukausittain toteutettavalla henkilöstökyselyllä. Lisäksi säännöllisesti, noin kahden vuoden välein, toteutetaan laajempi henkilöstötutkimus. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää Oamkin henkilöstön tyytyväisyys omaan työhön, organisaatioon ja esimiestyöskentelyyn sekä organisaation työilmapiiriin. Tutkimustulosten perusteella laaditaan yhtistyössä henkilöstön kanssa kehittämissuunnitelma, jonka toteutumista seurataan aiemmin mainitun kuukausittaisen kyselyn avulla. Laaja henkilöstötutkimus on toteutettu samansisältöisenä vuoden 2016 lopussa ja vuoden 2019 alussa.

Henkilöstön työhyvinvoinnin lisäämiseksi on järjestetty sarja tilaisuuksia otsikolla Hyvän olon minä. Tilaisuuksissa on vierailevien ja omaan henkilökuntaan kuuluvien asiantuntijoiden lisäksi tarjoutunut alan opiskelijoille mahdollisuus olla mukana työyhteisön työhyvinvoinnin kehittämisessä, esimerkiksi työpajoissa. Tilaisuuksien tarkoituksena on kannustaa henkilöstöä entistä aktiivisemmin huolehtimaan omasta hyvinvoinnistaan työssä ja vapaa-ajalla.

Hyvien käytänteiden jakamista ja hyödyntämistä on monipuolistettu. Hyviä käytänteitä jaetaan eri kanavien kautta, jotta henkilöstö tavoitetaan mahdollisimman laajasti. Videoiden tai tallenteiden lisäksi laaditaan kirjoituksia. Tallenteet ovat henkilöstön käytettävissä intranet-sivustolla.

Yhteistyö opiskelijajärjestöjen kanssa on tiivistä ja opiskelijoiden edustus on mukana kaikissa merkittävässä kehittämisryhmissä. Tutkinto-ohjelmatiimien toiminta mallia uudistetaan parhaillaan aiempaa aktiivisemmaksi.

3. OULUN AMMATTIKORKEAKOULUN TEHTÄVÄ, PROFILI JA VAHVUUSALAT

Tehtävä ja profiili

Oulun ammattikorkeakoulu palvelee työ- ja elinkeinoelämän kehittämisen ja uudistamisen tarpeita ja vahvistaa alueen elinvoimaisuutta sekä vastaa osaltaan Pohjois-Suomen ammattikorkeakoulutuksen monimuotoisuudesta.

Ammattikorkeakoulu profiloituu ICT-osaamiseen ja digitalisaation hyödyntämiseen.

Oamkin profiloitumista ICT-osaamisen ja digitalisaation kehittämiseen on kuvattu mm. kohdissa "Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina" ja "Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia".

Vahvuusalat ja uudet, nousevat alat

Ammattikorkeakoulun määrittelemät vahvuusalat ovat terveyttä ja hyvinvointia edistävät palvelut ja teknologia, energiatehokas rakentaminen pohjoihin olosuhteisiin, monialaiset liiketoiminta- ja yrittäjyysvalmiudet sekä uudistuva ammattikorkeakoulun opettajuus ja opettajankoulutus.

Ammattikorkeakoulun voimassa olevassa strategiassa on todettu vahvuusaloiksi Terveyttä ja hyvinvointia edistävät palvelut ja teknologia, Energiatehokas rakentaminen pohjoihin olosuhteisiin, Monialaiset liiketoiminta- ja yrittäjyysvalmiudet sekä Uudistuva ammattikorkeakoulun opettajuus ja opettajankoulutus. Kuluvan sopimuskauden loppuun ulottuva strategia ohjaa edelleen korkeakoulun kehittämistä.

Oamkissa on käynnistynyt tulevan sopimuskauden strategian valmistelutyö, jossa määritellään mm. korkeakoulun strategiset kärjet ja tavoiteltu koulutustarjonta ja -volyymi tulevalle sopimuskaudelle ja hamotellaan korkeakoulun kehittämistä ja tavoitteita ensi vuosikymmenen loppuun asti. Uusi strategia sisältää myös tarkennetun näkemyksen vahvuusaloista ja mahdollisista uusista avauksista.

4. TUTKINTOTAVOITTEET

Tavoitteet	Vuosina 2017 - 2020 keskimäärin
Ammattikorkeakoulututkinnot	1 335
Taiteet ja kulttuurialat, kasvatusalat, yhteiskuntatieteet	90
Humanistiset alat, lääketieteet ja terveys- ja hyvinvointialat	460
Liiketalous, hallinto ja oikeustieteet ja palvelualat	200
Luonnontieteet, tietojenkäsittely ja tietoliikenne, tekniikan alat ja maatalous- ja metsätieteelliset alat	585
Ammattikorkeakoulukohtaiset tavoitteet	
Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot	112
Ammatillinen opettajankoulutus	220

Ammattikorkeakoulu arvioi vuoden 2017 loppuun mennessä yhdessä muiden sosionomi (AMK) tutkintonimikkeeseen johtavaa koulutusta antavien ammattikorkeakoulujen kanssa sosiaalialan koulutusta siten, että syntyy nykyistä vahvempia yksiköitä työelämän tarpeita vastaavasti. Lastentarhanopettajien koulutusmääriä on sovittu lisättäväksi yliopistoissa.

5. RAHOITUS

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää ammattikorkeakoululle perusrahoitusta ammattikorkeakoululaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi ammattikorkeakoululain (932/2014) 43§:n, ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen (1129/2014)12, 13 ja 14 §:n (siten kuin ne ovat asetuksessa 813/2016) ja ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (814/2016) perusteella yhteensä 51 484 000 euroa momentilta 29.40.55 seuraavasti:

Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 45 321 000 euroa.

Strategiarahoitusta kohdennetaan ammattikorkeakoulun strategian mukaiseen toimintaan 2 800 000 euroa vuonna 2017, 2 600 000 euroa vuonna 2018, 2 200 000 euroa vuonna 2019 ja 2 200 000 euroa vuonna 2020. Strategiarahoituksen kohdentamisessa on otettu huomioon erityisesti:

- Yhtenäisen, innovatiivisen ja avoimen kampusalueen rakentaminen ja modernin opetus- ja tutkimusympäristön kehittäminen yhdessä Oulun yliopiston kanssa
- Opetuksen, tutkimuksen ja palvelujen digitalisaatio
- Oulun Innovaatioallianssin toimintamallin uudistaminen ja yritys yhteistyön vahvistaminen sekä korkeakoulujen välinen yhteistyö
- Valintamenettelyjen uudistaminen ml. ylioppilastutkinnon ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen tutkintojen parempi hyödyntäminen
- Työelämäyhteistyömallit
- Toimintamallien kehittäminen maahanmuuttajien korkeakoulutukseen ja työelämään ohjaamiseen

Arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä ammattikorkeakoulujen muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus ammattikorkeakouluille aiheutuneista kustannuksista on yhteensä 3 363 000 euroa.

Myönnettyä rahoitusta ei käytetä elinkeinotoiminnan tukemiseen.

6. RAPORTOINTI

Ammattikorkeakoulu raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittaisessa erillisraportissa sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Ammattikorkeakoulu myös perustelee mahdolliset poikkeamat sovittujen tavoitteiden toteutumisessa tai toimenpiteiden ajoituksessa. Rahoituksen käytöstä raportoidaan ammattikorkeakoulujen taloushallinnon koodiston mukaisesti. Ammattikorkeakoulu informoi ennakoivasti, vuosiraportoinnin ulkopuolella ministeriötä rakenteellisista uudistuksista, joilla on merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö varmistaa sopimuskauden aikana vuosittain, että korkeakoulu on käynnistänyt tai edennyt

sopimuksen mukaisissa toimenpiteissä. Mahdollisissa ongelmatilanteissa OKM käy vuosittain alkusyksystä tarkentavan keskustelun korkeakoulun kanssa aiemmin päätetyn strategiarahoituksen tason tarkistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö arvioi sopimuksen toteutumista ministeriön kirjallisessa palautteessa, ohjaukseen liittyvien korkeakouluvierailujen yhteydessä ja osana vuotuista tilastoseurantaa.

Oamk on raportoinut toiminnastaan ministeriön kanssa sovitulla tavalla.

ALLEKIRJOITUKSET

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Tapio Kosunen
Ylijohtaja

Timo Levo
Hallituksen puheenjohtaja

Hannu Sirén
Johtaja

Jouko Paaso
Rehtori